

۱- معنی واژه‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه درست است؟

«بهرام - خدنگ - کاموس - اوان»

- (۱) سیاره زحل - علف جارو - از فرماندهان اسفندیار - بین
 (۲) سیاره مریخ - علف جارو - از فرماندهان افراسیاب - بین
 (۳) سیاره زحل - چوبی سخت - از فرماندهان اسفندیار - وقت
 (۴) سیاره مریخ - چوبی سخت - از فرماندهان اسفندیار - وقت

۲- کدام گزینه می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«پس‌افکند - عیار - مسلک - هیون - تجرید - شگرف - بقولات»

- (۱) روش - شتر قوی‌هیکل - خالی شدن قلب از غیر خدا - دانه‌های خوراکی
 (۲) ابزار سنجش - طریق - تنهایی گزیدن - سبزیجات
 (۳) میراث - شتر بزرگ - یگانه دانستن خدا - نیرومند
 (۴) شتر قوی‌هیکل - دل از علائق بریدن - قوی - حیوانات

۳- معنی چند واژه غلط است؟

«توقیع (فرمان و نامه شاهان) - نهیب (فریاد بلند) - بالبداهه (ارتجالاً) - ستیزه‌روی (گستاخی) - وقیعت (تهمت) - مسامحه (ساده‌انگاری) -

پشت‌پای (ساق پا) - قبضه (یک مشت از هر چیز) - نکبت‌بار (ایجادکننده بدبختی) - مرهم (التیام)»

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) سه

۴- در متن زیر چند غلط املایی یافت می‌شود؟

«اگر بدان تحویل توانید کرد در امن و راحت و فراق افتید لکن نقل بی‌مؤونت و مظاهر تو ممکن نیست. بر آن قرار گرفت که دیگران در آن تحویل، تعجیل و مسارعت نمایند. و خود به چشم عبرت در سهو و غفلت ایشان می‌نگریست و با طمأنینه می‌گفت: هر که به لایه دشمن فریفته شود و بر لعیم ظفیری روا دارد سزای او این است.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۵- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) در یاش تا به گردن و بر فرق می‌رود / هندو نگر که او به صباحت چه حاذق است
 (۲) پیاله گیر که می‌را حلال می‌گویند / حدیث اگر چه غریب است راویان ثقه‌اند
 (۳) آواز سفیر تو شنیدیم و فریضه است / این هدهد جان را گره از پای گشودن
 (۴) گناه هر دو عالم را به یک توبه فروشویی / چرایی زلت ما را تو در انگشت پیچیده

۶- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«در اثنای این حال فقیه‌ی عالم که به مزیت هنر و خرد مستثنی است و مزاج او به تقلب احوال، تفاوت کم پذیرفت، نسختی از کتاب تحفه آورد. حقوق او به اخلاس دوستی به رعایت رسانیده شد و ذکر حق‌گذاری و حریت او بدان مخلد گردانیده آمد. و به تأمل و تفکر محاسن این کتاب بهتر جمال داد؛ بنای آن بر حکمت و موعظت و آن‌گه آن را در سورت هزل فرانموده.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۷- کدام آثار همگی منظوم‌اند؟

- (۱) گوشواره عرش - الهی‌نامه عطار - سمفونی پنجم جنوب
 (۲) قابوس‌نامه - روزها - شلوارهای وصله‌دار
 (۳) لیلی و مجنون - مرصادالعباد - ماه نو و مرغان آواره
 (۴) هم‌صدا با حلق اسماعیل - حمله حیدری - جوامع الحکایات و لوامع الروایات

۸- ترتیب ابیات زیر از جهت آرایه‌های «تشخیص، ایهام، اسلوب معادله، مراعات نظیر و استعاره» کدام است؟

- (الف) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار / هرچه بدانی مگوی هرچه توانی مکن
 (ب) طالب وصلی اگر با غم هجران خوش باش / گل نمی‌گشت عزیز این همه گر خار نداشت
 (ج) او را به چشم پاک توان دید چون هلال / هر دیده جای جلوه آن ماه‌پاره نیست
 (د) دل ناله‌کنان رفت پی محمل دلدار / کاین قافله باید جرسی داشته باشد
 (ه) یعقوب نکرد از غم نادیدن یوسف / این گریه که دور از لب خندان تو کردم

- (۱) د - ه - ب - الف - ج (۲) د - ه - ج - الف - ب (۳) ج - ه - ب - الف - د (۴) ج - الف - د - ه - ب

۹- در کدام بیت تعداد تشبیه با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) چشم ما چون زاهدان بر میوه فردوس نیست / تشنه بویی از آن سیب زرخدانییم ما
- ۲) خیرگی دارد تو را محروم ورنه گلرخان / همچو شبنم از هوا گیرند چشم پاک را
- ۳) چون مار ارقم است جهان گاه آزمون / کاند درون کشنده و بیرون منقش است [ارقم: ابلق]
- ۴) شب زلف سیاه افسانه خوابم شده بود / ساخت بیدار دل آن صبح بناگوش مرا

۱۰- آرایه‌های ادبی بیت زیر تماماً در کدام گزینه درست است؟

«بار گران سبک به امید فکندن است / عمری است بر امید عدم زنده‌ایم ما»

- ۱) تکرار - تشبیه - تناقض - اسلوب معادله - جناس
- ۲) تشبیه - ایهام - تضاد - جناس - واج‌آرایی
- ۳) تضاد - اسلوب معادله - واج‌آرایی - تکرار - تناقض
- ۴) واج‌آرایی - تضاد - استعاره - اسلوب معادله - اغراق

۱۱- آرایه‌ی مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) در خرابات مغان از می خراب افتاده‌ام / گرچه کارم بی می و میخانه می‌باشد خراب (جناس تام - ایهام تناسب)
- ۲) به وصال تو که گر کوه تحمل بکند / این همه بار فراق تو که بر خاطر ماست (اغراق - تشبیه)
- ۳) زین سان که به غم خوردن خواجه شده‌ای شاد / شک نیست که هرگز نشود شاد ز دستت (تناقض - تکرار)
- ۴) راز من جمله فروخواند بر دشمن و دوست / اشک از این واسطه از چشم بیفتاد مرا (تضاد - حسن تعلیل)

۱۲- در کدام بیت «صفت مضاف‌الیه» یافت نمی‌شود؟

- ۱) دعوی سوختگی پیش من ای لاله مکن / می‌شناسد دل من بوی دل سوخته را
- ۲) میل دل با طاق ابروی بتان، امروز نیست / کج بنا کردند از اول، قبله این خانه را
- ۳) دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت / نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت
- ۴) صاحب نامند از ما عالم و ما تیره‌روز / طالع برگشته نقش نگین داریم ما

۱۳- کدام بیت فاقد واژه هم‌آوا است؟

- ۱) تو دود برکنی و در آتش نهیم نعل / من نعل اسب بندم و چون آذر آیمت
- ۲) در تب هجرانش افکندی و آن‌گه مهر تب / از ثنای خسرو صاحب‌قران انگیختی
- ۳) به صور نیم‌شبی در فکن رواق فلک / به ناوک سحری برشکن مضاف قضا
- ۴) برگذر زین تنگنای ظلمت اینک روشنی / درگذر زین خشک‌سال آفت اینک مرحبا!

۱۴- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

«نهران از پرده‌های چشم می‌گیریم نه آن شمعیم / که سازم نقل مجلس گریه مستانه خود را»

- ۱) مسند - نهاد - مسند - مفعول
- ۲) قید - مسند - مسند - مضاف‌الیه
- ۳) مسند - نهاد - مفعول - مضاف‌الیه
- ۴) قید - نهاد - مسند - مضاف‌الیه

۱۵- به ترتیب، اجزای جمله‌های کدام بیت همانند اجزای جمله‌های بیت زیر است؟

«می‌شوند از سردمهری دوستان از هم جدا / برگ‌ها را می‌کند فصل خزان از هم جدا»

- ۱) از متاع عاریت بر خود دکانی چیده‌ام / وام خود خواهد ز من هر دم طلبکاری جدا
- ۲) چون گنه‌کاری که هر ساعت از او عضوی بُرند / چرخ سنگین دل ز من هر دم کند یاری جدا
- ۳) پرده شرم است مانع در میان ما و دوست / شمع را فانوس از پروانه می‌سازد جدا
- ۴) می‌کند روز سیاه بیگانه یاران را ز هم / خضر در ظلمات می‌گردد ز اسکندر جدا

۱۶- با توجه به بیت زیر همه گزینه‌ها کاملاً درست است؛ به جز:

«بادۀ یک ساغرند و پشت و روی یک ورق / چون گل رعنا، خزان و نوبهار زندگی»

(۱) حذف فعل اسنادی به قرینه در بیت دیده می‌شود.

(۲) بیت دارای سه ترکیب وصفی و پنج ترکیب اضافی است.

(۳) واژه‌ای در بیت به کار رفته که یکی از معانی پیشین خود را از دست داده است.

(۴) دو نوع نقش تبعی در بیت یافت می‌شود.

۱۷- مفهوم بیت زیر از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

«حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد»

(الف) دیده شب‌نم که در پیراهن گل محرم است / حلقه بیرون در باشد گلستان تو را

(ب) چه خون‌ها می‌خورم در پرده دل تا نگه دارم / ز چشم سوزن نامحرم این زخم نهانی را

(ج) ما زبان اندر کشیدیم از حدیث خلق و روی / گر حدیثی هست با یار است با اغیار نیست

(د) عاشق که حرف عشق به اغیار می‌زند / آبی به روی صورت دیوار می‌زند

(۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) ب - د (۴) الف - ج

۱۸- پیام و مفهوم همه گزینه‌ها جز گزینه یکسان است.

(۱) سیمرغ جان کجا کند در گلخن (زباله‌دان) آشیان / کاو را هوای تربت آن سبز گلشن است

(۲) ای مگس، عرصه سیمرغ نه جولانگه توست / عرض (آبروی) خود می‌بری و زحمت ما می‌داری

(۳) بال بگشا و صغیر از شجر طوبی زن / حیف باشد چو تو مرغی که اسیر قفسی

(۴) من نه آن مرغم که با دام طبیعت خو کنم / باش تا باز آیدم از شاخه طوبی صغیر

۱۹- مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دور تر است؟

(۱) ای ذات تو ز آرایش اوهام و خرد دور / وی نعمت تو ز اظهار به هر دیده عیانی

(۲) بی‌لعل لب‌ت وصف شکر می‌نتوان کرد / بی‌عکس رخت فهم قمر می‌نتوان کرد

(۳) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

(۴) پرتو نور سرادقات (سراپرده‌ها) جلالش / از عظمت ماورای فکرت دانا

۲۰- در کدام بیت مفهوم مشترک با آیه «و فی الأرض آیات للموقنین و فی أنفسکم أفلا تبصرون» دیده می‌شود؟

(۱) در مکتب دانایی او عقل نخستین / شاگردصفت پیش نهد لوح و قلم را

(۲) به حیرتم که چه دارو رهاندت زین درد / که عین جهلی و داری گمان که دانایی

(۳) ز تو هر ذره جهانی ز تو هر قطره چو جانی / چو ز تو یافت نشانی چه کند نام و نشان را

(۴) نشان پای تو باشد نشانه رحمت / خوش آن زمین که تو گاهی بر آن گذر داری

۲۱- بیت زیر با کدام بیت تقابل معنایی دارد؟

«رزق هرچند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها»

(۱) چون به زر عمر مقدر نفاذ صائب / غنچه چندین به گره بهر چه زر می‌بندد؟

(۲) چون شیر مادر است مهیا اگر چه رزق / این جهد و کوشش تو به جای مکیدن است

(۳) می‌رساند به صدف دانه گوهر خود را / ساده لوح آن که پی روزی مقدر گردد

(۴) گرچه از آتش زبانی شمع این نه محفلم / نیست رزقی جز سرانگشت پشیمانی مرا

۲۲- بیت زیر با کدام قرابت معنایی دارد؟

«وگر توفیق او یک سو نهد پای / نه از تدبیر کار آید نه از رای»

- ۱) از چشم رأفت حق یا رب عنایتش باد / کز چشم رأفتش هست با اهل حق عنایت
- ۲) جذبۀ توفیق می‌خواهی سبک کن خویش را / کهریا کی کاه را از دانه می‌سازد جدا؟
- ۳) گرچه از کوشش تدبیر نچیدیم گلی / این قدر بود که تسلیم به تقدیر شدیم
- ۴) بزد آه سرد و گفتا که بر آن در است قفلی / که به جز عنایت شه نکند بر او کلیدی

۲۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) دل ار به حلقۀ شوریدگان کشد چه عجب / مرا که زلف تو در حلق جان طناب انداخت
- ۲) صبا! برآن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد
- ۳) به ادب نافه‌گشایی کن از آن زلف سیاه / جای دل‌های عزیز است به هم بر مزنش
- ۴) آن سهی‌سرو خرامان ز سر زلف سیاه / دل شوریده‌دلان می‌شد و در پا می‌ریخت

۲۴- بیت «روی‌ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) شاه و گدا به دیده در یادلان یکی است / پوشیده است پست و بلند زمین در آب
- ۲) از فشردن غوطه در دریای وحدت می‌زند / گرچه از هم بندبند نیشکر باشد جدا
- ۳) از سنگلاخ دهر دل شیشه‌بار من / خندان چو کبک مست ز کوه و کمر گذشت
- ۴) ور بپوسم همچو دانه عاقبت نخلی شوم / زان که جمله چیزها، چیزی ز بی‌چیزی شده است

۲۵- بیت «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) حریف سرکشی نفس نیست یوسف من / حسیض چاه بود به ز اوج جاه مرا
- ۲) از مرگ به ما نیم نفس بیش نمانده است / یک گام ز سیلاب به خس بیش نمانده است
- ۳) به آهی ریزد از هم تاروپود هستی ظالم / نسیمی می‌زند بر یکدگر زلف پریشان را
- ۴) نفس ظالم می‌شود مظلوم در پیرانه سر / گرگ چون گردید بی‌دندان شبانی می‌کن